

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Ex quo sensu quædam dicuntur fieri contra Dei voluntate[m]. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

me bonus ad condemnationē, quos iuste præde-
stinavit ad pœnā, & ad eorum salutē quos benignè
prædestinavit ad gratiam. Quantum n. ad ipsos
attinet, q̄ Deus noluit fecerunt: quantum vero ad
omnipotentiam, eius voluntatem fecerunt, de i-
p̄s facta est voluntas ei⁹. Præterea namq̄ magna
opera Domini, sunt exquisita in omnes volūta: es
eius, vt miro & ineffabili modo nō fiat præter ei⁹
voluntatē, q̄ etiā fit contra ei⁹ voluntatem: q̄
non fieret si non sineret: nec vsiq̄ nolens sinit, sed
volens: nec sineret bonus fieri malē: nisi omnipo-
tēs etiā de malo posset facere bonum bene. His
verbis euidenter monstratur quod voluntas Dei
æterna semper impletur de homine: etiā si faciat
homo contra Dei voluntatē. Sed attendendū est
diligenter quomodo in superioribus dicitur fieri
aliquid contra Dei voluntatē, quod tamen non fit
præter eā, & qualiter intelligendum sit illud: quā-
rum ad se, fecerunt q̄ Deus noluit: quantum verò
ad omnipotentiam Dei, nullo modo id facere va-
luerunt. Videtur enim ista superioribus obuiare
vbi dictum est, voluntati eius nihil resistere.

Hic aperit dicens diue: sis modis supra accipi

Dei voluntatem.

B

Verum vt supra diximus, voluntas Dei diuersis
modis accipitur: quæ diuersitas in p̄dictis verbis
si diligēter notetur, nihil ibi cōtradictionis reperi-
tur. Vbi enim dicit non fieri præter eius voluntatē
etiā q̄ fit contra eius voluntatē dissimiliter ac-
cepit voluntatē: & non ipsam voluntatē quæ De⁹
est & sempiterna est: sed ei⁹ signa p̄dictis verbis
intelligi voluit, id est, prohibitionem siue præce-
ptionem & permissionem. Multa enim sunt con-
tra Dei præceptum vel prohibitionem, quæ ta-
men non sunt præter eius permissionem. Ipsius
namque permissione omnia sunt mala: quæ ta-
men præter eius voluntatem sempiternam sunt.

§ 2

Sicut

*In tom. 8. e-
narratione
ad Psalm.
16. vers. 5.
In medio c.
100. in En-
chiridio.*

*Greg. ca. 11.
li. 6. moralis
expositionis
in Iob ad il-
lud c. 5. Qui
comprehen-
dit sapien-
tes in astutia
eorum.*

*August. in
princip. ca.
102. tom. 3.*

Sicut August. dicit super illum locum psal. Vt non loquatur os meum opera hominum. Opera enim hominum dicit ea quæ mala sunt, quæ præter Dei voluntatē fiunt quæ ipse est: sed non præter eius permissionem, quæ ipse non est. Appellatur tamē ipsa Dei voluntas, quia Deus volēs sinit mala fieri. Fiunt & contra eius præceptionē vel prohibitionē, sed non contra eius voluntatem quæ ipse est: nisi dicantur contra eam fieri, quia præter eam fiunt. Contra eam quippe nihil ita fit, ut velit fieri quod non fiat, vel nolit fieri & fiat: quod euidenter ibi August. notauit, ubi ait: Quantum ad ipsos attinet, quod Deus noluit, fecerunt: quantum vero ad omnipotentiam Dei, nullo modo id facere valuerunt. Ac si diceret, fecerunt contra Dei præceptum quod appellatur voluntas, sed non fecerunt contra Dei voluntatē omnipotentem, quia hoc non valuerunt: illud valuerunt, & ita per hoc quod fecerunt contra Dei voluntatē, id est, præceptum, de ipsis facta est voluntas eius, id est, impleta est voluntas eius sempiterna, quæ eos damnari volēbat. Vnde Gregor. super Gen. Multi voluntatē Dei peragunt, vnde mutare contendunt, & consilio eius resistētēs obsequuntur: quia hoc eius dispositioni militat, quæ per humanū studium resultat. Hic aperte ostenditur, quia dum mali consilio ac præcepto Dei resistunt, quæ voluntas Dei appellatur, eam faciunt vnde voluntas eius quæ ipse est, impletur: quæ dispositio vel beneplacitum vocatur. Nam ut ait Aug. in Ench. quante libet sint voluntates angelorum & hominum bonorum vel malorum, vel illud quod Deus vel aliud volentiū quod Deus, omnipotentis voluntas sepep inuicta est: quæ mala esse nunquā potest, quæ etiam dum mala irrogat, iusta est: & profectō quæ iusta est, mala non est. Deus ergo omnipotens siue per misericordiam cuius vult misereatur, siue per iudiciū quæ vult obdurat, nec iniquè aliqd facit,

nec

nec nisi volens quicquam facit, & omnia quæcun- que vult facit.

Summatim perstringit sententiam predictorū addens qua- re Deus præcepit omnibus bona facere & mala vitare cum non velit hoc ab omni- bus impleri. C

EX prædictis liquet quod voluntas Dei quæ ip- se est, semper inuisita est, nec in aliquo quassatur, sed per omnia impletur. Consilium vero eius & præceptio siue prohibitio non ab omnibus implē- tur quibus proposita & data sunt. Neq; ideo præ- cepit omnib⁹ bona, vel prohibuit mala, vel cōsu- lit optima, quod veller ab omnibus bona quæ p- cepit fieri, vel mala quæ prohibuit, vitari. (Si enim veller, utiq; & fierent, quia in nullo potest ab ho- mine superari vel impediri eius voluntas) sed ut iustitiam suam hominibus ostenderet, & mali es- sent inexcusabiles. Denique ut boni ex obedientia gloriam, mali ex inobedientia poenā sortirentur, sicut vtrisq; ab æterno præparauit. Ea ergo quæ o- mnibus præcepit vel prohibuit, à quibusdam vo- luit fieri vel vitari, sed non ab omnibus: & quædā

*Genes. 22. a
Marcii d*

QVOD ALIQUANDO HOMO BONA voluntate aliud vult, quam Deus: & aliquando ma- la, id quod Deus bona volunta- te bona vult.

DISTINCT. XLIII. A

SCIENDVM quoque est, quod aliquando mala est voluntas hominis idem volentis quod De⁹ vult fieri: & aliquando bona est voluntas hominis, aliud volētis quam Deus. Ut enim bona sit ho- minis voluntas, oportet attendere quid cōgruat

Qualiter voluntas nostra diuina confor- metur.